

Wetenschappelijke vereniging voor sporttandartsen

Voor veel mensen is 'bewegen' om de conditie en de gezondheid op peil te houden een dagelijkse bezigheid geworden. Tot op hoge leeftijd wordt er 'gefitness' en aan sport gedaan. De risico's om daarbij geblesseerd te raken zijn gewoonlijk gering, maar het optreden van blessures kan ook niet geheel worden uitgesloten. Dat tijdens deze activiteiten ongelukken met letsel aan het gebit voorkomen, is dan ook niet uitzonderlijk. Op de website van de Academy for Sports Dentistry is te zien wat deze organisatie te bieden heeft aan een ieder die zich beroepsmatig met deze materie bezighoudt. Hieruit blijkt dat het zwaartepunt van de activiteiten van deze academie wordt gevormd door het verzamelen en het verspreiden van gegevens over gebitsletsels en het onderzoek naar de preventie.

Academy for Sports Dentistry

De Academy for Sports Dentistry, eigenlijk een wetenschappelijke vereniging, is in 1983 in Texas opgericht om te fungeren als een forum voor tandartsen, artsen, trainers, coaches, tandtechnici en universitaire opleiders om van gedachten te wisselen over blessures aan het gebit ten gevolge van zowel professionele als recreatieve sportbeoefening. De voornaamste activiteiten bestaan uit het verzamelen en het verspreiden van informatie over ongelukken en letsels aan het gebit en het bevorderen van onderzoek naar de preventie hiervan. Het hoogtepunt van deze activiteiten vormt het jaarlijks wetenschappelijk congres, waar zowel voordrachten worden gegeven over de verschillende aspecten die bij sporttandheelkunde ('sports dentistry') een rol spelen (bijv. de optimale gebitsbeschermer) als praktische cursussen worden gegeven.

Volgens de gegevens op de site bestaat de vereniging nu uit meer dan 800 internationale leden. Velen hiervan zijn actieve of gewezen sporters die uit eigen ervaring mee kunnen praten over de letsels aan hun gebit opgelopen tijdens het beoefenen van hun sport. Het is een goed idee dat gewezen slachtoffers actief worden ingeschakeld bij de voorlichting en de verspreiding van kennis over de preventieve maatregelen die men kan treffen om de schade aan het gebit tot een minimum te beperken. Het behoeft geen betoog dat alle contactsporten en in het bijzonder ijshockey, veldhockey, rugby en boksen adequate mondbescherming vereisen. Maar ook bijvoorbeeld basketbal, handbal, squash en voetbal zijn niet zonder risico's voor het gebit te beoefenen.

Homepage

De homepage (www.acadspportsdent.org) is zeer overzichtelijk en bestaat louter uit een serie buttons en de adresgegevens van de vereniging. De titels van de meeste buttons spreken voor zich zelf en een flink aantal ingangen is in algemene zin hierboven reeds besproken. De 'Fellowship Requirements & Application' geeft aan waar men aan moet voldoen om lid van de academie te kunnen worden. Hieruit blijkt dat men minstens 400 CE-(continuïng educa-

tion)punten via gespecificeerde cursussen in sporttandheelkunde moet hebben gescoord. Interessant is dat behalve de behandeling van specifieke letsels aan het gebit er ook eisen worden gesteld in vaardigheden bij het coachen van sportlieden en de behandeling van eetstoornissen. Dit laatste is belangwekkend, omdat gebleken is dat excessieve sportbeoefening tot eetstoornissen kan leiden. Dit laatste aspect kan in combinatie met de ontwikkeling van kinderen, de puberteit en het volwassen worden gevonden onder de button 'President's Message'. De button 'Trauma Card' geeft een beknopt protocol voor de behandeling van de meest voorkomende letsels aan het gebit, zoals avulsie, luxatie en fractuur van een gebitselement.

Buttons op homepage van de Academy for Sports Dentistry.

Standpunten

Twee standpunten ('Position Statements') worden door deze wetenschappelijke vereniging ingenomen. In eerste plaats over de gebitsbeschermer. De eisen waaraan deze moet voldoen, worden beschreven. Ten tweede wordt gepleit voor meer onderricht in sporttandheelkunde in het curriculum van de opleiding tandheelkunde. Gebleken is dat nog niet de helft van alle Amerikaanse tandheelkundige opleidingen hier aandacht aan besteedt.

Onder de button 'Frequently Asked Questions' komen de bovenbeschreven onderwerpen nogmaals aan bod. Treffend hierbij is dat op nationaal niveau in de Verenigde Staten een voorschrift aan het middelbaar onderwijs is uitgegaan tot het dragen van gebitsbeschermers bij contactsporten. Men heeft echter de grootste moeite deze mondbescherming te kunnen toepassen. Ook wordt opgemerkt dat de afkeer tot het dragen van een gebitsbeschermer vermoedelijk mede wordt veroorzaakt door het aantal vooroordelen. Genoemd worden onder andere het idee dat de prestaties afnemen, dat de spraak wordt belemmerd en dat men de gebitsbeschermer in het heetst van de strijd nogal eens verliest. Deze en andere genoemde vooroordelen hebben vooral betrekking op de negatieve eigenschappen van een kant-en-klaar product en illustreren nogmaals het belang van goede voorlichting door de tandarts op het gebied van de preventie van letsels aan de eigen dentitie en uiteraard het aanmeten van een goedpassende en prettig te dragen gebitsbeschermer door de tandarts. Hiervoor zet de Academy for Sports Dentistry zich ten volle in.

Over het gebruik van de gebitsbeschermer in Nederland is informatie te vinden in *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* van mei 1999 (*Ned Tijdschr Tandheelkd* 1999; 106: 165-168).

S.L. Liem, redacteur internet